

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

12-13 травня

2026

Електронне видання

Збірник матеріалів

VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

Національна академія педагогічних наук України
Міністерство освіти і науки України
Відділення загальної середньої освіти і
цифровізації освітніх систем НАПН України
Інститут педагогіки НАПН України
Державний педагогічний університет імені Іона Крянге в Кишиневі (Республіка Молдова)
Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща)
Університет природничих наук у Варшаві (Республіка Польща)
Інститут україністики Варшавського університету (Республіка Польща)
Резекненська академія Ризького технічного університету (Латвійська Республіка)
Латвійський університет біонаук і технологій (Латвійська Республіка)
Грузинський міжнародний університет (Грузія)
Промисловий, технічний й автомобільний заклад
профільної середньої освіти в Їглаві (Чеська Республіка)
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Рада молодих вчених НАПН України

***Збірник матеріалів
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

«СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ»

Електронне видання

**До 100-річчя заснування
Інституту педагогіки НАПН України**

***Київ
Інститут педагогіки НАПН України
2026***

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 7 від 18 червня 2026 року)*

ЕКСПЕРТ:

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Василишина Наталія Максимівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов та перекладу Державного некомерційного підприємства Державний університет «Київський авіаційний інститут».

ЗА НАУКОВОЮ РЕДАКЦІЄЮ

доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України

Топузова Олега Михайловича,

доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України

Малихіна Олександра Володимировича.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Арістова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор;

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор;

Попов Роман Анатолійович, доктор педагогічних наук, доцент, старший дослідник;

Ліпчевська Інна Леонідівна, доктор філософії в галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», старший дослідник;

Павельчук Марина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

Тетик Валентина Романівна.

Світ дидактики: дидактика в сучасному світі [Електронний ресурс] : зб. матеріалів VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції [за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України Топузова О. М.; доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Малихіна О. В.] ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2026. – 319 с.

ISBN 978-617-9006-32-6

DOI: <https://doi.org/10.32405/978-617-9006-32-6-2026-319>

До збірника увійшли матеріали учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі» (12–13 травня 2026 р.).

У матеріалах конференції розглянуто питання теорії і методології сучасних дидактичних процесів; організації освітнього процесу в Україні в умовах воєнного стану; компенсації освітніх втрат в умовах воєнного стану в Україні та повоєнний період (інноваційні підходи, технології, моделі, методики, методи і засоби навчання); психолого-дидактичних проблем організації освітнього процесу в умовах інформаційного суспільства; тенденцій розвитку сучасної дидактики (зарубіжний досвід); трансформаційних процесів в освіті XXI століття (дистанційне та змішане навчання); інноваційних підходів, технологій, методик, методів, прийомів і засобів навчання.

Збірник адресовано науковцям, науково-педагогічним працівникам, педагогам, докторантам, аспірантам, студентам.

УДК 37.02(063)

За зміст публікацій, достовірність інформації, цитат, покликань на літературні джерела відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Алексєєва М. А., Корзун В. М. МЕТОДИКА ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ШКОЛІ	11
Барановська О. В. НАУКОВА СПАДЩИНА В. Ф. ПАЛАМАРЧУК У СУЧАСНИХ ВИМІРАХ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ОСОБИСТОСТІ	14
Бобильов Б. В. ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НЕЙРОМЕРЕЖЕВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ ТА ІНФОРМАТИКИ.....	17
Данильчук В. Р., Шевчук Н. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ІСТОРИЧНІЙ ТА ГРОМАДЯНСЬКІЙ ОСВІТІ.....	20
Ковальчук О. В. ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	24
Малихін О. В., Чернюк А. П. ІНТЕРАКТИВНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	28
Озарчук А. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ІНКЛЮЗИВНОМУ STEM-НАВЧАННІ	30
Ткачова Н. О. СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	34
Чижевський Б. Г., Попович Л. М. ДИДАКТИЧНА ВСЕЗАГАЛЬНА ОСВІТА – ЗАПОРУКА НАУКОВОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ	39

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ ХХІ СТОЛІТТЯ

Adamovska M., Zahryvenko V., Cherviakova L. FROM TRAVEL TO DESIGN: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A DIDACTIC MEDIATOR OF CULTURAL EXPERIENCE IN THE FORMATION OF CULTURAL COMPETENCE OF FUTURE DESIGNERS	48
---	----

Martalishvili L. DIDACTIC APPROACHES TO PERSONALIZED LEARNING IN FUTURE TEACHER PREPARATION	51
Sherstiuk L. V., Sherstiuk O. A. EVALUATING THE IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING IN PHILOLOGICAL EDUCATION AT PETRO MOHYLA BLACK SEA NATIONAL UNIVERSITY	54
Sovhar O. M., Sovhar H. P. THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PERSONALIZED LEARNING FOR ADULT EDUCATION	58
Захарова Г. Б., Оніщук В. О. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	61
Ужицький В. Б. ІСТОРІОГРАФІЯ ЗМІСТУ ІНФОРМАТИКИ ЯК ШКІЛЬНОГО ПРЕДМЕТА..... ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	62 65
Загородня А. А. ЕВОЛЮЦІЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ ЯК ОСВІТНЬОГО РЕСУРСУ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗВО УКРАЇНИ (2005–2021 РР.)	65
Курепін В. М. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В МНАУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	66
Пелех В. Ю. ПЕДАГОГІКА НАРАТИВІВ І ПЕДАГОГІКА ДИСКОМФОРТУ ЯК ДИДАКТИЧНІ МЕТОДИКИ ЦІНІСНО-СМИСЛОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ.....	69
Храбан Т. Є. ОСВІТНІЙ ПРОСТІР БЕЗПЕКИ В ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	72
Шмуля Л. В. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: ШЛЯХ ДО РІВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ.....	75
КОМПЕНСАЦІЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МОДЕЛІ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	
Нукіпорець С. С. ADAPTIVE LLM-BASED LEARNING ENVIRONMENTS AS A MEANS OF OVERCOMING KNOWLEDGE DEFICITS UNDER MARTIAL LAW.....	79

Бутаков В. О., Рацул Т. В. ВИКОРИСТАННЯ ЕДТЕСН-ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВІЙНИ	84
Дроздов Д. В. НОРМАТИВНИЙ КОНТЕКСТ ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	87
Смець А. А., Коваленко О. М. СУПЕРВІЗІЙНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ : ДОСВІД ПРОЄКТУ З ПОДОЛАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВТРАТ З ЧИТАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	91
Ілійчук Л. В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	95
Яковишина Т. В. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	98
ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	
Usca S., Aristova N. DEVELOPING CRITICAL THINKING AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS: NORTH AMERICAN EXPERIENCE	102
Демчук О. І. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	105
Коптяєва А. П. ДИДАКТИЧНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ M-LEARNING У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	109
Кошевець О. В. ПЕРСОНАЛІЗОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТІ	111
Кривошей К. Ю. СТРЕСОСТІЙКІСТЬ, РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ТА ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ	115
Левченко А. В., Таможська І. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	120

Мардарова І. К., Гуданич Н. М. ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ: АДАПТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В УКРАЇНІ.....	124
Прилуцька Т. МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНИХ ПРОБЛЕМ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ СПРИЧИНЕНІ ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ ОСВІТИ.....	129
Просіна О. В. ДІАЛОГІЧНЕ САМОАВТОРСТВО ЯК ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНИЙ МЕХАНІЗМ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	133
Семеновська Л. А., Рамусь М. О. МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ДИДАКТИЧНІ КОНСТРУКТИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ	136
Степанюк А. В., Сорока О. В. СИСТЕМА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	140
Терещенко Л. А. ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	145
Ткачов С., Ткачов А. ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	149
Щербина О. О. ЦИФРОВІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	154
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
Dimitrov O. Yu. THE ROLE OF THE TERTIARY EDUCATION QUALITY AND STANDARDS AGENCY (TEQSA) IN PROMOTING DIGITAL LITERACY WITHIN AUSTRALIAN HIGHER EDUCATION	158
Арістова Н. О., Вишневська М. О. РОЗУМІННЯ ПОНЯТТЯ СУБ'ЄКТНОСТІ В СУЧАСНІЙ ЗАРУБІЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	161
Віротченко С. А. МОВНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ: ДОСВІД ЛИТВИ ТА ЛАТВІЇ.....	167

Ду Фенін ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В КНР	170
Козир М. В. МАГІСТЕРСЬКА ПІДГОТОВКА В КРАЇНАХ ЄС ЯК ОБ'ЄКТ ПОРІВНЯЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНОГО АНАЛІЗУ: ТЕНДЕНЦІЇ, СУПЕРЕЧНОСТІ, ПЕРСПЕКТИВИ...	174
Котова А. В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСВІТИ В США	177
Малихін О. В., Ліпчевська І. Л. ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОЇ СТІЙКОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	180
Обелець-Климчук М. Л. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	183
Сюй Чуньхун ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ-ХОРЕОГРАФІВ У КИТАЙСЬКИХ ЗВО	186
Царик Г. М. АБДУКТИВНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ.....	189
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ, ПРИЙОМИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	
Dubinina O. ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES: PEDAGOGICAL AND METHODOLOGICAL IMPLICATIONS	193
Kokhan O. PERSONALIZATION OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN HIGHER EDUCATION THROUGH ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES.....	197
Mykhailova N. AI-AUGMENTED LANGUAGE TEACHING: TOOLS AND DIDACTIC STRATEGIES IN THE ERA OF GENERATIVE ARTIFICIAL INTELLIGENCE	199
Nurmehemmedi S. METHODS OF TEACHING MULTIPLICATION BY TWO-DIGIT AND THREE-DIGIT NUMBERS IN ELEMENTARY SCHOOL	202
Tsukanova A. O. COMBINATION OF HISTORY AND MATHEMATICS	206

Vasylyshyna N. ESP PEDAGOGICAL APPROACHES TO TEACHING “FOREIGN LANGUAGE FOR SPECIALTY” WITHIN THE CONTEXT OF THE 293 “INTERNATIONAL LAW” TRAINING PROGRAM	211
Алексеевко Т. Ф. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДТРИМКИ УЧНІВ З ОСВІТНІМИ ВТРАТАМИ: СОЦІАЛЬНИЙ ЗАПИТ ТА БАЗОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ РОЗРОБЛЕННЯ	214
Арістова Н. О., Кугай К. Б. ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ КОМП'ЮТЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ЗАСАДАХ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ	218
Данильчук В. Р., Гіс О. Ю. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ АНАЛІЗ ПЕРШОДЖЕРЕЛ	221
Демчук-Маригіна Д. П. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІІІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ДО УРОКІВ ГЕОГРАФІЇ В 6 КЛАСІ	225
Жук Н. М. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	228
Іванова Я. О., Мусафір В. Ф. ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК НЕТРАДИЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ	232
Івасюта М. І., Романюк І. М. РОЗВИТОК МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 5–6 КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КАЗКИ	235
Казанська О. Ю. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ, ПРИЙОМИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ДИДАКТИЦІ.....	238
Листопад О. А., Листопад Н. Л. ПЕДАГОГІЧНА ПРОГНОСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	241
Насакіна С. В. ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	246
Науменко С. О. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ У ФОРМІ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ	249

Оліяр М. П. УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ЯК СУЧАСНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	253
Панас С. Г., Данильчук В. Р. ДЕБАТИ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	256
Рябець С. І., Шахмін М. С. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: 3D-АСПЕКТ	260
Савченко Л. Л., Островерх Є. Є., Савченко Д. Р. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	262
Савчук А. В. РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ІНСТРУМЕНТІВ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ GEOGEBRA)	267
Симчак Р. В., Сорока О. В., Франюк П. В. ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЦИФРОВИХ ЛАБОРАТОРІЙ І ВІРТУАЛЬНИХ СИМУЛЯЦІЙ У ФОРМУВАННІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ УМІНЬ УЧНІВ	270
Старик О. В. БІНАРНЕ ЗАНЯТТЯ ЯК ФОРМА ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	273
Столяренко Ок. В., Столяренко Ол. В. ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРІВ	276
Табінцева С. І., Мотозюк Л. М. ТЕХНОЛОГІЯ «АКВАРІУМ» У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ З ПРАКТИКУМОМ»: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ РЕФЛЕКСІЇ.....	279
Тимчина Н. С. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.	282
Трейтяк Д. В. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ У СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	285
Худан М. Ю. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ АІ-СТІЙКОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАСОБАМИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ЗАДАЧ З ФІЗИКИ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ.....	289

ефективно працювати в умовах реформування освіти та вирішувати актуальні для сьогодення професійні завдання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Hayhoe, R. (2002). Teacher education and the university: A comparative analysis with implications for Hong Kong. *Teaching Education*, 13 (1), 5–23.
- Li, J. (2012). The Chinese model of teacher education: Retrospects and prospects over a century. *Frontiers of Education in China*, 7(3), 417–442.
- Li, J. (2016). *Quest for world-class teacher education? A multi-perspectival study on the Chinese model of policy implementation*. Singapore: Springer.
- Minister of Education outlines priorities for building a stronger educational system (2025). http://en.moe.gov.cn/news/press_releases/202511/t20251124_1421414.html

Козир М. В.

*Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна)*

МАГІСТЕРСЬКА ПІДГОТОВКА В КРАЇНАХ ЄС ЯК ОБ'ЄКТ ПОРІВНЯЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО АНАЛІЗУ: ТЕНДЕНЦІЇ, СУПЕРЕЧНОСТІ, ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасних умовах становлення суспільства знань, посилення глобалізаційних процесів та інтенсивного розвитку європейської інтеграції проблема магістерської підготовки в країнах Європейського Союзу набуває особливої наукової актуальності. Магістратура постає не лише як другий цикл вищої освіти, а як стратегічний інструмент формування інтелектуального, наукового та інноваційного потенціалу суспільства, що зумовлює необхідність її комплексного аналізу засобами порівняльної педагогіки.

Методологічною основою дослідження виступає поєднання системного, компетентнісного та порівняльного підходів, що дозволяє розглядати магістерську підготовку як цілісне педагогічне явище, інтегроване у ширший контекст Європейського освітнього простору. У цьому контексті важливо підкреслити, що тенденції розвитку магістратури не зводяться до сукупності емпіричних змін, а виступають категорією педагогічного аналізу, яка відображає закономірності трансформації освітніх систем (Глузман, 2007).

Теоретичне осмислення окреслених суперечностей спирається на широкий спектр наукових підходів, представлених у працях як зарубіжних, так і українських дослідників. Зокрема, проблематика інтернаціоналізації та трансформації вищої освіти ґрунтовно розкрита у працях Jane Knight, Hans de Wit, Ulrich Teichler, які аналізують вплив глобалізаційних процесів на зміну функцій університету. Питання забезпечення якості освіти та балансування між автономією і зовнішнім регулюванням висвітлено у дослідженнях Lee Harvey та Diana Green. Концептуальні засади розвитку університетської освіти в умовах європейської інтеграції обґрунтовано у працях Guy Neave та Peter Scott (Козир, 2025).

У контексті української педагогічної науки вагомий внесок у дослідження зазначених проблем здійснили О. Локшина, яка аналізує процеси європеїзації та

забезпечення якості вищої освіти (Локшина, 2018), Н. Ничкало – у контексті гуманістичних цінностей освіти (Ничкало, 2018), А. Сбруєва – щодо адаптації європейського досвіду (Сбруєва, 2019), а також В. Огнев'юк, який розглядає розвиток вищої освіти у європейському та глобальному вимірах (Огнев'юк, 2017). Теоретико-методологічні аспекти професійної підготовки фахівців обґрунтовано у працях О. Навроцького, О. Глузмана, М. Чобітка (Чобітько, 2013), які акцентують увагу на фундаменталізації, індивідуалізації та інноваційності освітнього процесу (Навроцький, 2010).

Звернення до зазначеного наукового доробку дозволяє розглядати тенденції та суперечності підготовки магістрів не лише як емпірично зафіксовані явища, а як складні педагогічні категорії, що відображають глибинні трансформації сучасної європейської освітньої парадигми.

Аналіз сучасного стану магістерської підготовки в країнах ЄС дозволяє виокремити низку провідних тенденцій. Передусім йдеться про інтернаціоналізацію, яка проявляється у зростанні академічної мобільності, поширенні англomовних програм та розвитку спільних освітніх проєктів. Важливим напрямом є цифровізація освітнього процесу, що передбачає інтеграцію онлайн-курсів, цифрових платформ і гібридних моделей навчання. Не менш значущою є тенденція до міждисциплінарності, яка забезпечує підготовку фахівців на перетині різних галузей знань. Гнучкість освітніх траєкторій реалізується через впровадження мікрокваліфікацій і визнання результатів неформального навчання, що відповідає концепції навчання впродовж життя. Водночас посилюється роль екологічного та соціального вимірів освіти, орієнтованих на принципи сталого розвитку.

Суттєвою науковою суперечністю сучасної магістерської освіти в країнах Європейського Союзу є напруження між фундаменталізацією та утилітаризацією підготовки. З одного боку, класична університетська традиція, що бере початок ще від Болонський університет, передбачає орієнтацію на глибоке теоретичне знання, розвиток наукового мислення та академічної культури. З іншого боку, сучасні соціально-економічні реалії, зокрема динаміка ринку праці та запити роботодавців, актуалізують прагматичну спрямованість магістерських програм, їхню компетентнісну та прикладну орієнтацію. У західноєвропейській освітній теорії ця суперечність розв'язується шляхом інтеграції дослідницької та професійної складових (research-based education), тоді як у країнах Центральної та Східної Європи ще простежується певна диспропорція між теоретичною підготовкою та практичною реалізацією результатів навчання. Таким чином, сучасна магістратура функціонує як простір пошуку балансу між універсальністю знань і їхньою практичною релевантністю.

Не менш значущою є суперечність між універсалізацією освітніх стандартів і збереженням національної освітньої ідентичності. У межах реалізації Болонського процесу сформовано спільні структурні параметри магістерської підготовки (циклічність, ECTS, результати навчання, механізми забезпечення якості), що сприяє порівнюваності та взаємному визнанню кваліфікацій. Водночас освітні системи країн ЄС зберігають історично сформовані традиції, культурні особливості та національні пріоритети

підготовки фахівців. У науковому дискурсі Західної Європи домінує ідея «гармонізації без уніфікації», тоді як у країнах Східної Європи процеси адаптації до європейських стандартів інколи супроводжуються ризиком втрати автентичних освітніх практик (Сисоєва & Заскалета, 2009). Це зумовлює необхідність розгляду магістерської підготовки як відкритої, багаторівневої системи, що поєднує інтеграційні та диференційні тенденції.

Ще однією принциповою суперечністю є взаємодія між академічною автономією університетів та регулятивним впливом наднаціональних інституцій, зокрема Європейська Комісія, ЮНЕСКО, OECD та CEDEFOP. З одного боку, університети декларують свободу у формуванні змісту освітніх програм, визначенні наукових пріоритетів та організації навчального процесу. З іншого боку, стандарти забезпечення якості, рамки кваліфікацій, рекомендації щодо цифровізації, інтернаціоналізації та сталого розвитку значною мірою формуються на наднаціональному рівні. У західноєвропейській практиці ця суперечність вирішується через механізми «м'якого врядування» (soft governance), що передбачають рекомендаційний характер політик і партнерську взаємодію, тоді як у країнах, що інтегруються до європейського освітнього простору, спостерігається більш нормативно-орієнтований підхід. Це свідчить про складну діалектику свободи й регуляції, яка визначає сучасну архітектуру магістерської освіти.

Разом із тим розвиток магістерської підготовки супроводжується низкою наукових суперечностей. Зокрема, спостерігається напруження між фундаменталізацією освіти та її утилітарною орієнтацією на потреби ринку праці; між уніфікацією освітніх стандартів у межах Європейського простору вищої освіти та необхідністю збереження національної освітньої ідентичності; між розширенням академічної автономії університетів і посиленням регулятивного впливу наднаціональних інституцій. У науковій думці країн Західної Європи ці суперечності здебільшого розв'язуються через баланс між інноваційністю та традицією, тоді як у країнах Центральної та Східної Європи акцент робиться на адаптації до європейських стандартів і подоланні наслідків трансформаційних процесів (Локшина, 2018).

Важливим результатом порівняльно-педагогічного аналізу є розробка критеріального апарату дослідження, який включає структурно-організаційний, змістовий, соціально-мобільний та якісний критерії. Його інноваційність полягає в інтеграції системного та компетентнісного підходів, що дозволяє комплексно оцінювати як організаційні параметри магістерських програм, так і результати підготовки у вигляді сформованих компетентностей.

Перспективи розвитку магістерської підготовки в країнах ЄС пов'язані з подальшим поглибленням інтеграційних процесів, посиленням ролі цифрових технологій, розширенням міждисциплінарних освітніх програм та орієнтацією на потреби сталого розвитку. У цьому контексті європейський досвід становить значний інтерес для модернізації системи вищої освіти України, зокрема щодо впровадження гнучких освітніх моделей, розвитку академічної мобільності та забезпечення якості освіти.

Таким чином, магістерська підготовка в країнах Європейського Союзу постає як складне багатовимірне явище, що відображає сучасні трансформації

освіти в умовах глобалізації та європейської інтеграції. Її дослідження у площині порівняльної педагогіки дозволяє не лише виявити провідні тенденції та суперечності, а й окреслити перспективні напрями розвитку вищої освіти в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Глузман, О. В. (2007) Історичні передумови становлення університетської педагогічної освіти у світовому і національному контексті. *Педагогічна і психологічна науки в Україні* (до 15- річчя АПН України) / ред. колегія Сухомлинська О. В., Бех І. Д., Луговий В. І. Педагогічна думка. Т.4. Педагогіка і психологія вищої школи. 439 с.
- Козир, М. В. (2025). Підготовка магістрів у країнах Європейського Союзу: актуальність дослідження. *Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*, (164). <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-164.2025.11>
- Козир, М. В. (2025). Сучасні тенденції підготовки магістрів освітньої галузі в умовах воєнного стану. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*, 44(2), 128–135. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.4410>
- Локшина, О. І. (2007). *Етапи розвитку стратегії Європейського Союзу у галузі освіти*. <https://www.proquest.com/openview/e01c16b2f4f22758c83d6b593cc8ee7a/1?pq-origsite=gscholar&cbl=6515896>
- Локшина, О. І. (2018). Забезпечення якості вищої освіти в умовах європеїзації України. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, (3–4), 127–132. http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2018_3-4_23
- Навроцький, О. І. (2010). *Теоретико-методологічні засади професійної підготовки фахівців у системі вищої освіти*. Київ: Педагогічна думка. 312 с.
- Ничкало, Н. Г. (2018). Гуманістичні цінності в освіті: європейський контекст. *Вища освіта України*, (3), 12–19. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2018_3_4
- Огнев'юк, В. О. (2017). Вища освіта України у європейському та світовому вимірі. *Вісник Київського університету імені Бориса Грінченка*, (1), 7–15. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/20453>
- Сбруєва, А. А. (2019). Європейський досвід модернізації освіти та можливості його адаптації в Україні. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*, (5), 47–51. http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2019_5_11
- Сисоєва, С. О., & Заскалета, С. Г. (Уклад.). (2009). *Неперервна професійна освіта у документах Європейського Союзу*.
- Чобітько, М. Г. (2013) Проектування впливу освітньо-професійного середовища на становлення особистісно-орієнтованої позиції майбутніх учителів. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. Вип. 1–2. С. 26–34

Котова А. В.

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
(Харків, Україна)*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСВІТИ В США

У сучасних умовах стрімкого розвитку міжнародних зв'язків і зростання мобільності населення мовна підготовка набуває особливої ваги. Освіта поступово трансформується, орієнтуючись не лише на передачу знань, а й на формування здатності ефективно діяти в багатомовному та мультикультурному середовищі. У цьому контексті білінгвальна освіта постає як один із пріоритетних напрямів, що поєднує мовну підготовку з розвитком особистості.